

Exposicions

'Off' o el silenci en una pantalla

■ **Cristina Masanés**

Pinta o construeix escenografies que després retransmet i exposa. Busca els angles que no encaixen del tot. Alça maquetes d'espai buit a escala real. Busca l'entrada d'un plató televisiu i espera que no hi hagi ningú per capturar-lo amb la càmera. Se'n va a l'Índia a aprendre d'un mestre escultor. Quan torna, recolza un Buda solitari contra una paret nua per trencar-lo després a cops de massa. La figura, dins d'una bossa o exhibida a trossos, pren el lloc del Buda contra la paret blanca. Li agraden les motlures i els marcs que no emmarquen res; li agrada la indagació, barroca, sobre el dubte i la certesa.

El barroc va ser una llarga i retòrica exploració sobre la certesa. El de José Noguero és un barroc mínim, essencial, que no opera per sobreexposició ni per excés, sinó per reducció, per buidatge. La seva obra no és fàcil. De barroc té el gest, que interroga allà on altres dormen. El resultat visual s'apropa a la mística, a la poesia. Noguero indaga en l'espai a través d'escenaris mínims, que buida de tot. Com si, per fer evident el volum, li calgués buidar-lo d'allò que conté. Com si, per mostrar la teatralitat, hagués de renunciar als actors i a l'acció. Els seus són espais solitaris sense figures ni relats. Àmbits tancats amb escales que no porten enlloc. Cambres buides amb angles que no

FUNDACIÓ SUÑOL

Escenaris buits de presència humana on l'espai es desplega. Llocs on no passa res. El treball de José Noguero a la Fundació Suñol, fotografies de gran format i una instal·lació que indaguen sobre la mateixa idea d'espai

Escenografias

José Noguero
Fundació Suñol - Nivell Zero
Rosselló, 240
Barcelona
Fins al 19 d'abril

ajusten. Cubs d'espai en què el temps es detura. És així com, a la manera barroca, l'espai es fa real, quan frega la irrealitat.

L'obra recent de José Noguero

Amb el títol d'*Escenografias*, la Fundació Suñol mostra l'obra recent de José Noguero. Es pot veure al Nivell Zero, aquest cub d'espai subterrani impecablement buidat a tocar del passeig de Gràcia. Feia 15 anys que aquest artista nascut a Barbastre (Osca) no exposava a Barcelona, on es va formar, a la Massana, abans d'iniciar un periple geogràfic que l'ha dut a Berlín, on viu. Són fotogra-

fies de gran format i una maqueta instal·lació a dimensió real resultat de captures fotogràfiques, pintures, muntatges tridimensionals i accions. A banda de les escenografies construïdes *ad hoc*, José Noguero ha capturat també escenaris reals des d'angles desacomunats. I així, ens mostra un estudi de televisió de Berlín tot situant-se allà on la càmera televisiva no se situa mai: a l'entrada del plató, entre fustes i embalatges que, d'exhibir-se, posarien en evidència el què té de *trompe-l'oeil* aquest poderós creador de realitat. L'il·lusióisme del barroc va néixer com un instrument del dogma. Avui també.

"Perquè en el món, tots els que viuen somien", diu el rei en el text més conegut de Calderón. Contundents i serenes, mínimes però complexes, les escenografies buides de José Noguero ens fan més difícil creure en l'il·lusióisme del circ d'avui. Ens posen, per via de la poesia, en el difícil lloc del dubte, del buit. Aquest lloc que per alguns és un pas cap a la certesa, un lloc de trànsit mentre la pantalla s'omple de veus novament; mentre que per altres és, en ell mateix, un port d'arribada de sortida impossible. Prèmer l'*off* i deixar la pantalla en silenci.*

LAMAÇA DEL'ART

ANTONI RIBAS TUR

La mirada febril de Picasso

Picasso, Stubbs, Munnigs.

Fruit d'una troballa fortuïta que va tenir lloc durant una taxació rutinària, el dia 10 d'abril la casa Duke's, a Dorchester, Anglaterra, subhastarà *Abraçada*, una petita aquarel·la de Picasso datada el 1901 o el 1902 que surt per 63.000-126.000 euros. Juntament amb l'obra de Picasso, van ser descobertes dues pintures més: *Un cavall gris*, que aparentment pertany a lord Westmorland, de l'artista britànic George Stubbs, estimada en el mateix preu, i *L'euga irlandesa grisa*, de Sir Alfred Munnigs, que surt per 75.000-150.000 euros.

Per a Louise. El 1969 Picasso va autenticar *L'abraçada* al revers, i va

recordar que a la portada del quadern d'on es va extreure hi havia la llegenda "*Pour Louise*". Louise Lenoir, coneguda com a *Odette*, potser va ser la primera amant de l'artista a la seva arribada a París la tardor del 1900. Segons recull Malén Gual a *Picasso eròtic*, l'artista esmenta que l'ha conegut en una carta a Ramon Raventós. La història no va acabar aquí, i, tal com va anar, no és d'estranyar, com esmenta Gual, que la producció picassiana d'aquests anys sigui escassa... Sigui com sigui, els responsables de la casa creuen que la noia que apareix abraçada al mateix artista a *Abraçada* podria ser Odette.

Entre l'al·legoria i l'anècdota. Com altres escenes eròtiques menors

Lamés íntima

PABLO PICASSO

Abraçada, 1901-1902
12,1 x 17,8 cm. Aquarel·la sobre paper
Estimada en: **126.000 euros**

que pinta aleshores, *Abraçada* pot tenir una lectura més subtil, que la situa, segons l'estudi de Teresa Ocaña inclòs al mateix catàleg, entre l'al·legoria i l'anècdota biogràfica, i, per tant, li dona un significat que va més enllà del purament sexual. Igualment, l'exdirectora del Museu Picasso assenyala la tradició literària espanyola i la popular com a influències i les emmarca entre *L'enterrament (mort de Casagemas)* del 1901 i *La Vida*, del 1903, que considera les obres més notòries en què es dona una confrontació entre l'amor sagrat i el profà, i, al mateix temps, els primers intents de Picasso de pintar una gran obra, que no va arribar fins a *La família dels saltimbanquis*, del 1905.*